

Nordiskt Forum

Foto: Ragnil Lantz

Biskopspanelen som deltog i ett samtal under konferensen. Läs mer om biskoparnas deltagande i konferensen i nästa nummer av ELSA.

Foto: Annika Damirjian

Diana Eliason och Annika Damirjian deltog stolt i tåget genom Malmö under konferensens sista kväll.

Nordiskt Forum samlade omkring 20 000 personer i Malmö 12–15 juni. En uppsjö av parallella seminarier av och med namnkunniga kvinnor inbjöd till nya erfarenheter, kunskap och engagemang.

Andrum behövdes! I andaktsrummet "Mirjam" fanns SEK och Kvinnor i Svenska kyrkan tillhands med lugn och ro, en kopp kaffe, möjlighet till samtal. Många tankar och existentiella frågor rörs upp under dessa intensiva dagar, och det känns tryggt att finna trons representanter på plats.

"Källor till liv", en nordisk ekumenisk kvinnogudstjänst, ägde rum i S:t Johannes kyrka med medverkan av nordiska biskopar, präster, pastorer och lekkvinnor. Predikade gjorde Helen Friberg, Equmeniakyrkan. Nordisk Ekumenisk Kvinnokommitté, Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd och Svenska kyrkan arrangerade intressanta seminarier till exempel om feministteologi, om Visioner för framtiden – erfarenheter från historien, Kvinnor och ledarskap, med mera.

Operation 1325 framträdde tillsammans med bland andra nordiska kollegerna

Forum 1325 Norway, 1325 Network Finland och IKFF Denmark, i flera seminarier om Kvinnor, fred och säkerhet. I panelen medverkade bland andra Maj Britt Theorin, Sverige, Marianne Laxén, IKFF Finland, Mariann Murvoll från norska utrikesdepartementet, Lis Garval minister i genderfrågor, Danmark. Man presenterade en översikt av hur långt man hunnit med sina nationella handlingsplaner och insåg att det fanns mer att göra. Kvinnor måste ha ekonomiska möjligheter att delta fullt ut i arbetet, jämlikhet bör inkluderas i budgeten. Om planerna inte är bra för kvinnor är de inte bra, och nationella handlingsplanerna förblir bara papper. Det nödvändiga fredsarbetet bör ske innan konflikter bryter ut. Kvinnor ses vanligen och nästan enbart som offer, men männen måste lämna plats åt kvinnor vid förhandlingsborden. Det handlar inte om gender, det handlar om nationers säkerhet. Vem planerar vapenförsäljningen?

Cynthia Enloe, professor i politik från USA, medverkade i flera intressanta seminarier om fredsfrågor och militarism. Patriarkatet upprätthåller militarismen, menar Enloe, militarism finns som sköld

och skydd mot rädsla. Den bygger på våld och kontroll, och inger en falsk känsla av trygghet, ett väpnat försvar framstår som något att lita på. Militären gör något konkret, den bygger ett försvar som är lätt att se, lätt att ta till sig. Så starkt lyser de blå dunsterna att många är alltför redo att, trots misslyckande efter misslyckande tills hela länder ligger i ruiner, ändå fortsätta att tro på vapenmakt.

Cynthia Enloe framhåller att fredsrörelsen bör visa på ickemilitära lösningar, synliggöra alla fredliga metoder och strategier som finns att hantera konflikter. Viktigt är att börja tidigt! Fascistiska idéer uppkommer och sprids där otrogghet råder, och fiendebilder tillåts härja fritt. I dagens Europa ökar fascistiska grupper, även i Sverige råkar vi ut för att den ena eller andra gruppen utmålas som "fiender". Men, säger Cynthis Enloe, vi måste visa att det finns andra sätt att vara mänskliga, och ha visioner om ett annat samhälle, där vänskap och förtroende utgör grunden.

Ragnhild Greek

Slutdokumentet från Nordiskt Forum formulerar krav och konkreta förslag till de nordiska regeringarna och politikererna kopplade till framtidens jämställdhetspolitik, med syfte att stärka den nordiska kvinnorörelsens organisering samt vidareutveckla internationella perspektiv och engagemang.

De millenniemål som världen är längst ifrån att nå handlar om kvinnor och jämställdhet. Runt om i världen relativiseras och inskränks kvinnors rättigheter med hänvisning till traditioner, religioner och kulturer. Kvinnorörelsen har vuxit fram genom att kvinnor reagerat mot orättvisor och agerat mot förtryck.

Handlingsplanen från Peking, 1995, ställer tydliga krav som de nordiska länderna fortfarande inte lever upp till. Avgörande brister finns på områden som mäns våld mot kvinnor, arbetsmarknad och lika lön, kvinnors ekonomiska självständighet, omsorgsarbetsorganisering och fördelning samt kvinnors inflytande och makt.

Handlingsplanen från Peking stäl-

ler krav på kvinnors aktiva medverkan i konfliktlösning på beslutsfattande nivå. Handlingsplanen manar till ickevåld och främjande av en fredskultur. De nordiska regeringarna främjar kvinnors deltagande i fredsprocesser i linje med Säkerhetsrådets resolution 1325, men i verkligheten är kvinnor fortsatt uteslagna från formella fredsförhandlingar och beslutsprocesser.

Kvinnor och flickor är i hög grad utsatta för sexuellt våld under krig. För-

övarna undslipper oftast straff, trots att internationella samfundet ser det som en cynisk stridstaktik – krigsmord, och i vissa fall folkmord. Våld riktat mot kvinnor i krigstid reflekterar en generell våldskultur. Vi måste omdefiniera hållbar fred som närvaro av rättvisa, säkerhet och jämlikhet i stället för frånvaro av krig.

Konferensen Nordiskt forum är en förlängning av Förenta Nationernas kvinnokonferens i Beijing 1995. Då antogs en handlingsplan, nu vill vi se den förverkligas.

Vi kräver

- **att** de nordiska länderna säkerställer kvinnors lika representation på beslutsfattande nivå i samtliga fredsprocesser.
- att de nordiska regeringarna öronmärker ekonomiska resurser för att revidera och stärka sina handlingsplaner för resolution 1325.
- **att** de nordiska regeringarna minskar sina militärutgifter, slutar sälja vapen som i hög utsträckning drabbar kvinnor och barn, tillsätter nedrustningsambasadorer och förstärker sitt aktiva arbete med att avskaffa kärnvapen

Vi kräver

- **att** de nordiska ländernas statsbudgetar och kommunala och regionala budgetar jämställdhetsintegreras så att könspektivet synliggörs i ekonomiska underlag och beslut,
- **att** nordiska myndigheter främjar kvinnors ekonomiska självständighet och rättigheter,
- att nordiska regeringar konkretiserar och följer upp arbetet för att minska inkomstskillnader mellan kvinnor och män,
- **att** obetalt omsorgsarbete synliggörs och återspeglas i ekonomiska modeller och beaktas i samhällsplanering.

Vi kräver

- **att** kvinnoorganisationer i större grad inkluderas i långsiktigt arbete för hållbar utveckling både på lokal och global nivå,
- **att** kvinnoorganisationer och nätverk ges ekonomiska och samhälleliga möjligheter att delta i politisk beredning på lokal, nationell och internationell nivå.

Mer om Nordiskt Forum i nästa nummer av ELSA!